

Savivaldybių žinios

Nr. 6 (639)

2013 m. vasario 21 d.
Kaina 2,25 Lt
Išeina ketvirtadieniais

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Elektrėnų turtas – ne vien elektra

Už ką savivaldybė pelno apdovanojimus ir kas jai kelia nerimą _____ 4 p.

Elektrėnų meras, Lietuvos savivaldybių asociacijos viceprezidentas Kęstutis Vaitukaitis ir savivaldybės administracijos direktorius Arvydas Vyšniauskas prie aukso skrynios, kurioje sudėtos padėkos ir apdovanojimai žmonėms, nusipelnusiems Elektrėnų savivaldybei.

Romo Gurklio nuotr.

Valstybės atkūrimo 95-osios metinės

Kaip jos paminėtos savivaldybėse _____ 6 p.

Jonaviečiai pirmieji ėmėsi europietišškai tvarkyti komunalines atliekas

Mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo patirtis _____ 10 p.

Nerimas dėl valstybinės kalbos reikalų

34 savivaldybių kalbos tvarkytojų nuomonė dėl ketinamo priimti naujo Valstybinės kalbos įstatymo _____ 11 p.

Savivaldybių spindesys ir skurdas

Kretingos rajono savivaldybės tarybos narės žvilgsnis _____ 15 p.

ELEKTRŪNŲ TURTAŠ – NĖ VIEN ELEKTRA

Jurgis AMBRAZAS

Elektrūnų mariose vėl vyksta regatos.

Atstatomuose Valdovų rūmuose Vilniuje vienoje iš salių greta kitų Lietuvos miestų ženklų yra ir Elektrūnų herbas – mėlyname fone trys įstrižos linijos vaizduoja žaibus ir elektrą, apatiniame dešiniajame kampe žvaigždė simbolizuoja pasikendusius kaimus, viršutiniame kairiajame kampe šviečianti žvaigždė – tai šiandienos miestas ir jo žiburiai.

Vargu ar tas herbas, įsispraudęs tarp Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės laikus menančios heraldikos, labai stebins piliečius, kai jie būriais ims lankytis Valdovų rūmuose. Elektrūnai neatsiejami nuo Lietuvos peizažo. Akių, kurios pro automobilio langą nužvelgia Elektrūnų kaminus ir grakščius Švč. Mergelės Marijos Kankinių Karalienės bažnyčios bokštus, matyt, vien per metus galima suskaičiuoti milijonus.

Važiuojant keliu Elektrūnų siluetai šmėkščioja gal porą minučių. Tačiau miestas įaugęs į Lietuvos energetikos infrastruktūrą dešimtmečiams. Nevienadieniai ir maždaug 25 tūkst. gyventojų turinčios savivaldybės rūpesčiai.

PASIŽYMĖJUSI SAVIVALDYBĖ

Elektrūnai yra pelnę dvi Lietuvos savivaldybių asociacijos (LSA) „Auksines krivūles“: 2006 m. buvo pripažinti rūpestingiausia savivaldybe (tai Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įsteigtas apdovanojimas), 2012 m. įteiktas LSA apdovanojimas ir padėka „Už rezultatyvius regioninius projektus“.

Pernai Vilniuje buvo apdovanoti ir geriausi už ES struktūrinių fondų lėšas įgyvendinti projektai. Tarp nugalėtojų pateko Elektrūnų savivaldybė, kuriai įteikta „Europos burių 2012“ statulėlė „Už atvertus kelius“. Taip įvertintas projektas „Elektrūnų savarankiško gyvenimo namų įkūrimas“.

Minėtas projektas – vienas iš 13, kurie užbaigti pernai. Įgyvendinami dar 25 projektai, vertinamos šešių projektų paraiškos, pradėtos rengti paraiškos dar trims projektams. Minėtų projektų vertė sudaro apie 50 mln. Lt.

Elektrūnų savivaldybės meras Kęstutis Vaitukaitis pasakoja apie kiekvienai Lietuvos savivaldybei rūpimus dalykus: „Nerimą kelia tai, kad mūsų biudžetas sumažintas iki užpraėjusių metų lygio, o energetinių išteklių, paslaugų kainos kyla. Savivaldybei pasisėkė, kad 2012 m. savivaldybės biudžeto pajamų planas įvykdytas didžiausiu procentu, todėl galėjome sėkmingiau startuoti 2013 m. Siekiame sudaryti palankias sąlygas naujoms darbo vietoms kurti. Jeigu negalime padėti verslui, tai bent jau stengiamės netrukdyti.“

PROJEKTAI SVEIKIEMS IR PASILIGOJUSIEMS

Elektrūnų savarankiško gyvenimo namų įkūrimas buvo finansuojamas ES ir savivaldybės lėšomis. Prie Elektrūnų socialinės globos namų pastatytas apie 766 kvadratinų metrų priestatas su 18 kambarių. Ten įkurti savarankiško gyvenimo namai suaugusiems neįgaliesiems ir senovo amžiaus asmenims. Gyventojai – iš dalies nesavarankiški asmenys,

kurie neturi gyvenamojo būsto ar negali jame gyventi, kuriems nereikia nuolatinės, intensyvios specialistų priežiūros ir kurie gali savarankiškai tvarkytis buityje. Paslaugos iš dalies mokamos – mokeskis nustatomas atsižvelgiant į asmens pajamas.

Dideliu greičiu pro Elektrūnus prašvilpantiems keleiviams nesimato, kad miestas turi išvystytą sportinę infrastruktūrą. Vandens pramogų mėgėjai gali paplaukioti 50 m ilgio aštuonių plaukimo takelių baseine, jėgas atgauti pirčių komplekse. Buriavimo klubui „Poseidonas“ atnaujinus veiklą Elektrūnų mariose vėl vyksta regatos. Taip pat galima pasiirstyti valtimi ar paplaukioti jachta. O Ledo rūmai dabar išstisus metus atviri profesionalams ir mėgėjams.

Ne veltui pernai spalį po rekonstrukcijos atidaryti Ledo rūmai laikomi Elektrūnų simboliu. Padaugėjo galimybių organizuoti europinio ir pasaulinio lygio renginius, taip pat viliooti turistus. Sportininkai galės treniruotis olimpinis standartus atitinkančiomis sąlygomis, turistai – tiesiog smagiai leisti laisvalaikį. Čiuožkykle dabar vienu metu gali sportuoti apie 200 čiuožėjų, juos stebėti iš tribūnų anksčiau galėjo 1300 žiūrovų, po atnaujinimo vietų tribūnose padaugėjo iki 1900. Sportininkams, teisėjams, treneriams įrengtos naujos persirengimo patalpos.

Nusiėmus pačiužas smagu persėsti ant dviračio, o dar smagiau, kai galima važiuoti geru dviračių taku. Sosisiekimo ministerijos ir savivaldybės biudžeto lėšomis buvo įgyvendintas projektas „Dviračių ir pėsčiųjų tako įrengimas šalia Elektrinės, Šviesos, Pergalės ir Draugystės gatvių Elektrūnuose“. Įrengta dviračių trasa, sutvarkyti seni šaligatviai. Sosisiekimo ministerijos atstovai pagyrė Elektrūnų savivaldybę už drąsą ir norą pakeisti miestą, kuriame sudarytos sąlygos saugiai važiuoti dviračiu, pasiekti norimus objektus, sumažinti mašinų skaičių gatvėse. Ateityje Elektrūnų savivaldybėje planuojama dviračių trasa apjuosti Elektrūnų marias, vėliau prisijungti prie aplinkinių savivaldybių trasų.

BENDRUOMENĖS NEPAMIRŠTOS

Nuo 2012 m. gegužės Elektrūnų savivaldybėje įgyvendinta vietos bendruomenių savivaldos programa, kurią finansavo Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Buvo patvirtinta lėšų vietos bendruomenių sprendimams skyrimo ir naudojimo tvarka, taip pat sudarytos aštuonios bendruomenių tarybos – kiekvienoje seniūnijoje po vieną. Tarybos ir priėmė sprendimus dėl lėšų panaudojimo. Bendruomenės pačios sprendė, ką aktualu tvarkyti, įsigyti. Vaikų ir jaunimo užimtumo problema yra aktuali kiekvienai seniūnijai, todėl veiklos daugiausia buvo susijusios su šio klausimo sprendimu: Kazokiškėse ir Gilučiuose įrengtos vaikų žaidimų aikštelės, nupirktas sportinio inventoriaus Abromiškių, Elektrūnų, Žebertonų sporto aikštelės.

Vasara – renginių metas, todėl nemaža dalis lėšų buvo skirta kultūrinei ir šviečiamajai veiklai, šventėms rengti. Semeliškių seniūnijai lėšų skirta kasmet vykstančiai tradicinei šventei „Nuo Lauryno iki Roko“, kuri suburia ne tik vietos gyventojus, bet ir sukviečia daug kraštiečių, aplinkinių kaimų žmonių. Pastrėvio seniūnija surengė Joninių (Rasų) šventę, Gilučių bendruomenės nariai keliavo po Lietuvą.

Vietos bendruomenės tarybos daugiausia lėšų panaudojo viešųjų erdvių ir aplinkos kokybei gerinti. Įrengtas Barboriškių kaimo autobusų aikštelės apšvietimas, Kietaviškių bažnyčios šventoriuje išpjauti peraugę medžiai, Geibonyse prie kapinių įrengtas šulinys, Vievio, Elektrėnų, Semeliškių ir Bežionių seniūnijose nemažai lėšų skirta bendruomenių veiklai organizuoti.

SENIŪNIJOSE VYKDOMI IR DIDESNI PROJEKTAI

Elektrėnų savivaldybės administracija įgyvendino projektą „Abromiškių kaimo kompleksinė plėtra“: rekonstruotas kultūros paveldo objektas – Abromiškių dvaro svimas, kuriame šiuo metu verda bendruomenės gyvenimas. Pati Abromiškių bendruomenė įgyvendina du projektus. Abromiškių kaime sukurta rekreacinė zona – įrengtas parkas, sutvarkytos tvenkinio pakrantės. Antruoju projektu planuojama įrengti svirmo apšildymą, kultūrinių renginių sceną, įsigyti baldų.

Bendruomenės iniciatyva Žebertonyse įrengta sporto aikštelė, atliktas bendruomenės namų pastato kapitalinis remontas. Dar vienu projektu siekiama puoselėti tradicinius amatus įkuriant konferencijų salę muziejų, įrengiant virtuvę su duonkepe krosnimi. Planuojama vykdyti edukacinę programą „Duonos kelias“.

Kietaviškių bendruomenė įrengė vaikų žaidimų aikštelę, buvo rekonstruotas Kietaviškių parapijos pastatas pritaikant jį bendruomenės poreikiams.

Elektrėnų savivaldybės administracija įgyvendino projektą „Semeliškių kaimo kompleksinė plėtra“: rekonstruotas senasis mokyklos pastatas, įrengta sporto aikštelė. Daugirdiškėse atnaujintas Šv. Jono Nepomuko koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu ir skulptūra.

Vandentvarkos projektai apima Pasrėvio, Kazokiškių, Gilučių, Gabriilavos, Alesninkų ir kitus kaimus. Įrengiami drenazo rinktuvai, netrukus bus pradėtas buitinių nuotekų valymo bei vandentiekio ir nuotekų tinklų įrengimas Gilučiuose ir Pastrėvyje.

Kazokiškėse įgyvendintas projektas „Kazokiškių kaimo kompleksinė plėtra“, įrengta sporto aikštelė ir kt.

Kazokiškėse ir Bežionyse mokyklų pastatai pritaikyti daugiafunkcių centrų veiklai.

Daug pasikeitimų matyti ir Vievyje. Įgyvendinus projektą „Tradicinių amatų centro steigimas Vievyje“ rekonstruotas pastatas, įsigyta įranga keramikos studijai, audimo staklės, spaudos presas. Šiuo projektu siekiama išsaugoti Elektrėnų krašto etnokultūros savitumą, istorinę vertę turinčias kultūros paveldo vertybes ir tradicinius amatus. Rekonstruotas Vievio meno mokyklos pastatas, Vievio pramogų ir sporto klubas „Vievio žiedas“ sutvarkė miesto paplūdimį.

KAULŲ NELAUŽO – TIKTAI PINIGINĖ

Elektrėnai – energetikų miestas. Keičiantis aplinkyboms keičiasi ir elektrinės vaidmuo. Meras K. Vaitukaitis svarsto apie energetikos milžino poveikį miestui: „Elektrinė padarė didelę įtaką nedarbo didėjimui, nes dirbančiųjų sumažėjo ne procentais, o kartais. „Lietuvos energija“ – vienintelė šilumos tiekėja Elektrėnams ir Vieviui. Dirbant rezerviniu režimu pagaminamos šilumos kaina yra didelė. Naujas 9-asis blokas gamina tik elektros energiją. Svarbus ateities klausimas – šilumos gamybos ūkio pertvarkymas pačioje elektrinėje.“

Procesas juda į geresnę pusę, tačiau „Lietuvos energija“, rengdama šilumos gamybos pertvarkymo planą, mažai atsižvelgė į mūsų pasiūlymus ir pastabas.“

Savivaldybėje yra ir labai gerų naujienų. Vieviui ir jo apylinkėms nepasisėkė dėl Kazokiškių sąvartyno kaimynystės, tad dabar kaip kompensacija šiluma, kuri, kaip žinome, kaulų nelaužo, bus dar ir pigesnė.

Įrengus modernią dujų surinkimo įrangą Kazokiškių sąvartyne išgaunamos dujos pradėtos tiekti Vievio šilumos tinklams. Dėl to Vie-

Elektrėnų meras K. Vaitukaitis „duoda startą“ ledo ritulio varžyboms ir skelbia atnaujintų Ledo rūmų atidarymą.

vio gyventojams šiluma pils apie 20 proc. Mažiau jie mokės ir už karštą vandenį. Šįmet sausio mėnesio kaina dar buvo 31,74 ct už kilovatvalandę šilumos, vasarį ji mažės maždaug penktadaliu. O iki šiol šilumos kaina Vievyje buvo viena didžiausių Lietuvoje.

Įgyvendinant dujų išgavimo sąvartyne projektą buvo įrengta tomis dujomis kūrenama 800 kW galios šilumos ir elektros kogeneracinė jėgainė. Projektą prieš porą metų inicijavo Kazokiškių sąvartyną eksploatuojanti aštuonių savivaldybių įkurta bendrovė VAATC (Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centras, kurio 74,9 proc. akcijų priklauso Vilniaus miesto savivaldybei).

Dujų išgavimo Kazokiškių sąvartyne projektas pradėtas įgyvendinti 2011 m. Iki 2013 m. pabaigos turi būti pastatytas antras 800 kW galios kogeneracinis jėgainės blokas. Didėjant šilumos gamybai iš Kazokiškių sąvartyne išgaunamų dujų šilumos kainos turėtų dar mažėti.

Elektrėnai yra pelnę dvi „Auksines krivules“: 2006 m. buvo pripažinti rūpestingiausia savivaldybe, o 2012 m. Operos ir baletu teatre gavo LSA apdovanojimą ir padėką „Už rezultatyvius regioninius projektus“.

Baigiantis 2012-iesiems „Europos burėmis“ už atvertus kelius buvo apdovanotas projektas „Elektrėnų savarankiško gyvenimo namų įkūrimas“. Apdovanojimą atsiėmęs savivaldybės mero pavaduotojas Viktoras Valiušis (centre) patikino, kad Elektrėnai turi daug kuo didžiutis.

VALSTYBĖS ATKŪRIMO 95-OSIOS METINĖS

Minint Valstybės atkūrimo 95-ąsias metines per Lietuvą nuvilnijo kūrybiškiausi sumanymai: Rokiškyje sukosi vėjo malūnėliai, Kaišiadoryse nusidriekė gyvas Lietuvos kontūras, Alytaus rajone sušvito linkėjimų Lietuvai širdis, Žagarėje suplazdėjo karpinių trispalvė.

VILNIUS

Vilniuje vasario 15 d Lietuvos Respublikos Prezidento rūmuose vyko Lietuvos nacionalinių kultūros ir meno premijų teikimo iškilmės, ant Tauro kalno Visuomenės suėga paminėjo Tautos namų idėją ir jos simbolines asmenybes. Vasario 16 d. Rasų kapinėse buvo pagerbti Vasario 16-osios Nepriklausomybės Akto signatarai, Lietuvos Respublikos Prezidento rūmuose įvyko Valstybės apdovanojimų teikimo ceremonija, Simono Daukanto aikštėje iškilmingai pakeltos trijų Baltijos valstybių vėliavos, Vasario 16-oji paminėta prie Lietuvos nepriklausomybės signatarų namų, aikštėje prie Krašto apsaugos ministerijos vyko ceremonija, skirta 1949 m. Vasario 16-osios Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio tarybos deklaracijos paskelbimo 64-osioms metinėms paminėti. Gedimino prospekte nuo Katedros a. iki V. Kudirkos a. degė simboliniai laužai, skambėjo melodinga XX a. pr. lietuviška muzika.

Vasario 16-osios renginių akcentu tapo koncertas „Laisvės balsai“, kuriame gražiausius šalies balsus subūrė Šv. Kotrynos bažnyčios skliautai.

Šių metų Vasario 16-osios minėjimo naujovė – koncerto „Laisvės balsai“ transliacija iš Šv. Kotrynos bažnyčios į V. Kudirkos aikštėje sumontuotą didžiulį LED ekraną, kur vilniečiai ir miesto svečiai ne tik galėjo stebėti kulminacinį renginį tiesiogiai, bet ir nemokamai pasivažinti karšta arbata.

ANYKŠČIAI

Vytautas Bagdonas

Anykščiuose iškilmingai pakelti tautinę vėliavą buvo suteikta garbė Lietuvos kultūros šviesulio vardą pelniusiam Anykščių rajono savivaldybės L. ir S. Didžiulių viešosios bibliotekos Ažuožerių filialo vyr. bibliotekininkei Daivai Agafanovienei. Kartu su anykštėnais iškilmėse dalyvavo ir Maduonos (Latvijos Respublika) delegacija.

Vasario 16-osios Akto signataro Stepono Kairio gimtinėje buvo pagerbtas šio iškilaus visuomenės veikėjo atminimas. Kurklių miestelio gatvėmis nusidriekė 95 vėliavnešių su trispalvėmis kolona, kuri pajudėjo link naujųjų Kurklių kapinių – čia buvo pagerbtas Lietuvos partizanų atminimas. Šventiniai renginiai vyko Andrioniškyje, Svėdasuose, Kavarske, Ažuožeriuose, Troškūnuose, Burbiškyje, Debeikiuose ir kitose rajono vietovėse.

IGNALINA

Lina Kovalevskienė

Vasario 15 d. Ignalinos kultūros ir sporto centre vyko Valstybės atkūrimo dienai skirtas minėjimas ir šventinis koncertas. Į šventę susirinkusius sveikino rajono meras Bronis Ropė.

Jau tapo tradicija, kad svarbiausios valstybės šventės metu meras įteikia savivaldybės įsteigtą Miko ir Kipro Petrauskų premiją. Šiemet savivaldybės premija skirta Didžiasalio „Ryto“ vidurinei mokyklai. Ši mokykla – ti-

kras šviesulys ne tik Didžiasalio miestelyje, bet ir visame rajone. Mokykloje kasmet rengiamos etninės kultūros šventės, kiti prasmingi renginiai. Sėkmė didžiasaliečius lydėjo daugelyje respublikinių kultūros ir meno konkursų.

JONAVA

Kristina Lukoševičiūtė

Lietuvos valstybės atkūrimo diena Jonavoje buvo pagerbta iškilminga karių rikiuote. Sveikinimo žodį tarė rajono meras Mindaugas Sinkevičius, Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo mechanizuotojo pėstininkų bataliono vadas mjr. Ričardas Dumbliauskas.

Tylos minute pagerbti kritusieji už šalies laisvę, prie paminklinio akmens, skirto Lietuvos nepriklausomybės kovų kariams savanoriams, padėta gėlių.

Po minėjimo jonaviečiams koncertavo maestro Virgilijus Noreika, Gintarė Skerytė, Dainius Puišys. Retro muzikos koncertą iš ciklo „Virgilijus Noreika. Mano Lietuva“ nuotaikingai vedė muzikologas Viktoras Gerulaitis.

JONIŠKIS

Edita Jonaitytė

Vasario 16-osios minėjime Joniškyje, be rajono vadovų ir miestelėnų, dalyvavo ir delegacijos iš Latvijos – Aucės ir Duobelės savivaldybių.

Po minėjimo prie Nepriklausomybės paminklo ir šv. Mišių bažnyčioje miestelėnai ir svečiai rinkosi Kultūros centro salėje, kur laukė savivaldybės apdovanojimų teikimo ceremonija ir įspūdingas šventinis koncertas. Joniškio miesto globėjo Mykolo Arkangelo statulėlė už indėlių į rajono istorijos ir kultūros paveldo puoselėjimą apdovanotas Joniškio rajono savivaldybės tarybos narys, Žagarės regioninio parko direktorius Mindaugas Balčiūnas. Už rajono garsinimą įteikti du savivaldybės padėkos ženklai: tarybos nariui Romualdui Franckaičiui ir Evaldui Keršiui. Kraštiečio poeto ir tautosakos rinkėjo Mato Slančiausko premija už kraštotyros darbus atiteko Stasei Sinkevičienei.

KAUNAS

Gintautas Deksnys

Pirmą kartą Kaune Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje vyko Jaunesniųjų karininkų vadų mokymų aukštųjų mokyklų studentų priesaikos ceremonija. Šiais metais Lietuvos valstybei iškilmingai prisiekė 35 Jaunesniųjų karininkų vadų mokymų klausytojai, iš jų 31 vaikinai ir 4 merginos. Priesaikos metu geriausia Jaunesniųjų karininkų vadų mokymų klausytojui buvo suteikta garbė visų prisiekusiųjų vardu pačiuoti Lietuvos kariuomenės mokyklos vėliavą.

KELMĖ

Vaida Sutkienė

Kelmės kultūros centre buvo atidarytos dvi parodos: „Valstybės simboliai tautodailininkų darbuose“ ir dokumentų paroda „Vasario 16-oji – mūsų laisvės simbolis“.

Iškilmingame minėjime rašytojui Vladui Kalvaičiui buvo įteiktas Kelmės rajono garbės piliečio apdovanojimas. Rajono savivaldybės garbės ženklą buvo apdovanoti: klubo DIABETAS ABC vadovė Larisa Rarovskaja, Liolių socialinės globos namų direktorius Stepas Dzimidis ir Kelmės mažojo teatro vadovas Algimantas Armonas.

KĖDAINIAI

Rūta Švedienė

Renginių, skirtų Valstybės atkūrimo dienai paminėti, būta ne vienoje Kėdainių rajono savivaldybės kultūros įstaigoje ir mokykloje. Kėdainių daugiakultūriame centre Kėdainių istorikai surengė viešą diskusiją tema „Lietuviškos tapatybės paieškos. Lietuvos valstybingumo raida“. Vasario 16 d. Šv. Juozapo bažnyčioje Kėdainių bendruomenė dalyvavo šv. Mišiose už Lietuvos valstybę. Dotnuvos gatvės kapinėse buvo pagerbti Lietuvos kariai savanoriai, Didžiosios Rinkos aikštėje surengta akcija „Paminėkime vasario 16 dieną himno giedojimu“, Kultūros centre įvyko šventinis koncertas. Minėjimo Kultūros centre metu šventinį pranešimą skaitė rajono meras Rimantas Diliūnas, kėdainiečius pasveikino Seimo narė Virginija Baltraitienė.

KUPIŠKIS

Miglė Savukaitė

Šventės Kupiškyje prasidėjo iškilminga Baltijos valstybių vėliavų pakėlimo ceremonija Lauryno Stuokos-Gucevičiaus aikštėje, o tęsėsi Kupiškio Kristaus žengimo į dangų bažnyčioje ir miesto kultūros centre. Renginiai vyko ir kaimo vietovėse. Į centrinę Kupiškio aikštę susirinko savivaldybės vadovai, dalis savivaldybės tarybos narių, šauliai, kariai savanoriai ir nemažas būrys pilietiškų kupiškėnų. Kupiškėnus pasveikino rajono meras Jonas Jarutis, tarybos narys, dvi kadencijas buvęs Seimo narys Albinas Vaižmužis. Jaunuomenės atstovas – Lietuvos šaulių sąjungos Stasio Lozoraičio kuopos vadas Tautvydas Petuchovas – pabrėžė besididžiuojąs, kad yra lietuvis ir prisideda prie jaunųjų šaulių judėjimo.

Kupiškio etnografijos muziejuje buvo surengta tapybos ir grafikos paroda „Nacionalumas Lietuvos dailininkų kūryboje“. Mintimis apie kelią į Nepriklausomybę dalijosi garsus kupiškėnas, 1990 metų kovo 11-osios Akto signataras Leonas Apšega. Šventinį minėjimą papuošė Panevėžio liaudiškų šokių kolektyvas „Linai“, o šaunias ir uždegančias patriotines dainas dovanojo Lietuvos kariuomenės Vilniaus įgulos karininkų ramovės vyrų choras „Aidas“.

MOLĖTAI

Violeta Žalalienė

Molėtų dailės galerijoje buvo atidaryta mokinių darbų paroda „Kalbamės su dailininkais“. Parodoje dalyvavo Giedraičių A. Jaroševičiaus vidurinės mokyklos 6–12 metų mokiniai ir bendraamžiai iš Lenkijos, Rumunijos, Anglijos, Slovėnijos, Prancūzijos, Ispanijos, Bulgarijos, Italijos ir Graikijos. Parodoje pristatomi vizualiniai apmąstymai ir interpretacijos Europos dailininkų – M. K. Čiurlionio, T. Makowskio, S. Luchiano, S. Lowry, A. Černygoj, H. Matisso, P. Picasso, V. Dimitrovo, F. Depero, Y. Moralio – darbų temomis.

Giedraičių A. Jaroševičiaus vidurinės mokyklos mokiniai ir mokytojai, dalyvavę projekte „Mokymas per meną“, turėjo išskirtinę progą artimiau susipažinti ne tik su Lietuvos meno šviesuliu M. K. Čiurlioniu, bet ir su kitais žymiais Europos XX a. dailininkais, jų gyvenimu ir darbais. Mokiniai įvairių veiklų metu bandė atkurti dailininkų darbus, o drąsesni nebijojo ir interpretavo pasirinkta tema. Į parodos atidarymą atvykusius parodos dalyvius Valstybės atkūrimo dienos proga pasveikino rajono meras Stasys Žvinys.

PALANGA

Jurgita Vanagė

Palangoje Vasario 16 d. vykusioje šventėje „Palangos stinta“ Lietuvos kultūros sostinė pasidabino dviejų metrų ilgio gintarine stinta. Šis simbolis puošė Stintų ordino pilį – kavinę „Molinis ašotis“. Apie 10 kilogramų sverianti stinta papuošta 5,5 kilogramo gintaro.

Išskirtinę dieną – kartu su Lietuvos valstybės atkūrimo diena – minima jubiliejinė dešimtoji „Palangos stinta“ šiemet svečius nudžiugino daugybe renginių. Tarp jų – ir valstybinės šventės proga surengtas didysis šventinis koncertas Jūratės ir Kastyčio skvere.

PAGĖGIAI

Rita Vidraitė

Minint Valstybės atkūrimo metines Pagėgių garbės piliečio vardas ir apdovanojimo ženklas įteiktas Mažosios Lietuvos patriarcho Martyno Jankaus vaikaičiai Evai Mildai Jankutei-Gerola. Medaliai „Už nuopelnus Pagėgių kraštui“ įteikti dar trims rajono gyventojams. Šventinį minėjimą vainikavo Lietuvos liaudies kultūros centro muzikinė paroda „Lietuvių tautinis kostiumas“.

PAKRUOJIS

Renata Budrienė

Šventiniai renginiai Pakruojuje prasidėjo šv. Mišiomis, po kurių Pakruojo Šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje koncertavo Pakruojo rajono Bardiškių kultūros namų moterų vokalinis ansamblis. Vienybės aikštėje savanorių iškelta Lietuvos vėliava buvo palydėta trimis salvėmis. Pakruojo kultūros centro choras „Uolainis“ atliko patriotines dainas, susirinkusius į šventę sveikino rajono merė Asta Jasiūnienė, šventės svečiai: Seimo narys V. Gailius, Latvijos Respublikos Rundalės ir Bauskės savivaldybių merai.

Ant Kruojos užtvankos ledo vyko automobilių lenktynės, 11-asis mažojo futbolo turnyras Pakruojo sporto centro taurei laimėti ir Lietuvos valstybės atkūrimo dienai paminėti, bušido turnyras. Dar vienas šventės akcentas – 2012 m. geriausių rajono sportininkų apdovanojimo ceremonija, kurios metu rajono vadovai sportiškiausiems pakruojiečiams dėkojo už rajono garsinimą.

RADVILIŠKIS

Irma Krinickaitė

Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. Nepriklausomybės deklaracijos paskelbimo memoriale Minaičiuose paminėta Lietuvos valstybės atkūrimo diena ir pagerbtas žuvusių už Lietuvos laisvę partizanų atminimas. Minėjimą istorinėje vietoje organizavo Radviliškio rajono savivaldybė, Grinkiškio seniūnija ir Lietuvos kariuomenės Krašto apsaugos savanorių pajėgų Prisikėlimo apygardos 6-oji rinktinė. Susirinkusieji tylos minute pagerbė žuvusiųjų už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę atminimą, padėjo gėlių vainikus. Pasibaigus iškilmingam minėjimui visi buvo pakviesti apžiūrėti atstatytą bunkerį ir jame įrengtą ekspoziciją.

ŠALČININKAI

Irena Kolosovska

Vasario 16-osios minėjime Šalčininkuose dalyvavo rajono savivaldybės atsakingi darbuotojai, įstaigų vadovai, gyventojai.

„Mūsų patriotizmas turi pasireikšti ne kalbomis per progines datas, o sąžiningais darbais Lietuvos labui“, – kalbėjo rajono mero pavaduotojas A. Andruškevičius. Šalčininkų kultūros centre koncertavo Šalčininkų rajono meno kolektyvai.

SAVIVALDYBIŲ SPINDESYS IR SKURDAS

Jūratė LAUČIŪTĖ

Kretingos rajono savivaldybės tarybos narė

Tuštėjanti Lietuva – visų pilietiškai mąstančių žmonių galvos skausmas, bet atrodo, kad mažiausiai dėl to skauda galvas tiems, kurie realiai gali ką nors padaryti. Turiu galvoje tą atsakomybę „ping-pongą“, kurį žaidžia Vilniaus valdžia su vietos savivaldybėmis.

Dabar ant savivaldybių sprando kraunamas dar vienas akmuo – atsakomybė už kaimų ir miestelių tuštėjimą. Štai vienas Vilniaus advokatas taip ir porina: „Visų Lietuvos savivaldybių administracijų pagrindinis uždavinys turėtų būti ne kaip daugiau „išsimušti“ lėšų iš Briuselio ar Vilniaus savo infrastruktūrai tvarkyti, o kaip didinti darbo vietų skaičių.“

Pasvarstykim, kieno investicijos gali sukurti daugiau darbo vietų. Ministerijų ar savivaldybių? Kas formuoja ilgalaikę ūkio plėtojimo strategiją, numato ūkio plėtros kryptis, o pagal jas ir pagundas užsienio investuotojams? Ministerijos ar savivaldybės?

O kai kurios ministerijos tarsi tyčiojasi iš mažųjų miestų ir miestelių. Štai Švietimo ir mokslo ministerija, nučiulpdama savivaldybių švietimo įstaigoms skiriamą biudžeto dalį, visuomenei aiškina, kad dėl savivaldybių pareigūnų neišmanymo ar piktavališkumo uždarinėjamos kaimo mokyklos. Bet argi ne ministerija kuria tokias taisykles ir reikalavimus, pagal kuriuos mažos mokyklos lieka be būtinojo valstybės finansavimo.

Neįkvepia gyvybės rajonų ir seniūnijų gyvenimui ir toji optimizacija, kurią įvykdė ir tebevykdo Sveikatos ministerija.

Nuolat girdime teigiant, kad svarbiausias ministerijos rūpestis – padaryti sveikatos paslaugas prieinamesnes visų rajonų ir regionų gyventojams. O rezultatai?

Neseniai įvesta dar viena naujovė: iš seniū-

nijų centruose veikiančių ambulatorijų, kuriose vis dar tebedirba kvalifikuoti gydytojai ir kitas medicinos personalas, atimta teisė daryti lašelines. Iki šiol daug metų tas pats personalas puikiai tvarkėsi su šia paslauga, o dabar ligoniui dėl jos tenka važiuoti dešimt ar net dvidešimt kilometrų iki rajono centro ir atgal. Tad tik labai lakios vaizduotės žmogus drįstų tvirtinti, kad paslauga priartėjo prie ligonio.

Savivaldybės jau planavo ir skaičiavo pelnus, kurie buvo laukiami, Vyriausybei pradėjus įgyvendinti daugiabučių atnaujinimo programą. Gal savivaldybės kaltos, kad programa nuvyto, nesubrandinusi nei darbo vietų, nei infrastruktūros atgimimo, nei kitų Lietuvos tuštėjimą stabdančių vaisių?

Šiaurės Vakarų Lietuvoje pritvinko ir kitas skaudulys, susijęs su suskystintų dujų terminalo statyba.

Buvo aptarinėjami du terminalo statybos vietos variantai: vienas – prie Būtینگės, netoli naftos terminalo, kitas – prie Klaipėdos. Kaip žinome, pasirinktas antrasis, vadovaujantis trumparegiškais ekonominiais sumetimais: atseit statyba prie Klaipėdos bus pigesnė vienu kitu milijonu litų. Neatsižvelgta į ilgalaikę perspektyvą: į ekologinę grėsmę Kuršių marioms ir Klaipėdai; į galimą kai kurių šiandien depresyviniais tapusių Kretingos ir Skuodo rajonų vietovių atsigavimą, naujų darbo vietų atsiradimą, susijusį ne vien su terminalo statyba, bet ir atkuriant sunaikintas to regiono geležinkelių (Klaipėda–Mažeikiai–Ryga, Klaipėda–Darbėnai–Šventoji) linijas.

Bet ar Vilniui rūpi Skuodas, Darbėnai, Lenkimai?

Panašių skaudulių dėl centrinės valdžios sprendimų tikriausiai pritvinko ir vieno Pietų ar Rytų Lietuvos rajono savivaldybėje. Bet ar į tai įsiklausoma?

Tad ir daro savivaldybės, ką gali. O gali bent pasinaudoti Briuselio pinigais savo gyvenviečių infrastruktūrai tvarkyti. Tai, beje, ne tik trinkelėmis iškloti šaligatviai, suremontuotos švietimo ir kultūros įstaigos, sutvarkyti nuotekų tinklai, bet ir atsiradusios darbo vietos. Tik ir čia veiksmingumas galėtų būti didesnis, jei savivaldybės turėtų daugiau teisių pačios susidėlioti prioritetus, planuodamos pajamas ir išlaidas ar bent jau prižiūradamos darbų vykdytojus. Bet ir šito centras gaili provincijai. Todėl, užuot spindėjusios, savivaldybės dangstosi skurdo draiskalais, pagražintais savo dar neišsilaksčiusių žmonių kūrybiškumu ir išmone.

Mečislavo Šeepavičiaus pieš.